

Kehitysmaiden lasten
koulutustuki ry

KUMMIN KÄSIKIRJA

Kummilapsitoimisto

Sairaalankatu 5-7, 33100 Tampere

kummilapset@svk.fi

010 3288 013, 050 441 3190

www.klkry.net

Tammikuu 2017

1. TERVETULOA KUMMIKSI!

Olet tervetullut mukaan Kehitysmaiden lasten koulutustuki ry:n (KLK) kummitoimintaan. Päättöksesi ryhtyä kummiiksi on yksi askel kohti tasa-arvoisempaa maailmaa. Kummina otat vastuuta maailman lasten hyvinvoinnista ja vaikutat lasten oikeuksien toteutumiseen.

KLK:n kummina tuet ja edistät kehitysmaiden lasten koulunkäyntiä ja autat heidän perheitään selviytymään heille ylivoimaisesta haasteesta kouluttaa lapsensa. Kummiutesi merkit-

see köyhälle lapselle aivan uudenlaisia mahdollisuuksia luoda kestävä pohja elämälleen ja turvata tulevaisuutensa. Sinulle kummius antaa tilaisuuden tutustua tukemasi lapsen elämään ja sen maan kulttuuriin, jossa kummilapsesi asuu.

Kummin käsikirjasta löydät vastauksen moneen kysymykseen KLK:n kummitoiminnasta.

1.1. Kummitoiminta on kehitysyhteistyötä

Kummitoiminta perustuu YK:n lapsen oikeuksien julistukseen (1959) sekä yleissopimukseen (1989). Asiakirjojen perusajatus on, että kaikilla lapsilla on sama arvo ja samat oikeudet kotimaasta ja kotioloista riippumatta.

KLK:n kummitoiminnan kohdemaissa julkinen sosiaalisektori ei pysty vastaamaan yhteiskunnallisiin tarpeisiin. Näissä maissa toimii paljon yksityisiä, vapaaehtoisia järjestöjä, jotka keskittyvät parantamaan maansa elinolosuhteita. Kehitysmaiden lasten perusoikeuksien toteutumisen puolesta työtä tekevät vapaaehtoiset järjestöt ovat yleensä hyvin riippuvaisia ulkopuolisesta taloudellisesta tuesta.

Kummitoiminnan kautta myös me, yhdessä, osallistumme työhön kehitysmaiden lasten elinolojen parantamiseksi.

Useat kummilapsiyhdistykset saavat toimintaansa avustusta Ulkoministeriön kehitysyhteistyövaroista. Tällöin kummilapsitoiminta on sidottu laajempiin hankkeisiin, joissa autetaan koko kyläyhteisöä. Kummilapsitoiminta onkin kehitysyhteistyötä aivan ruohonjuuritasolla.

KLK:n kummitoiminta on rahoitettu koko sen olemassaoloajan ainoastaan kummeilta ja lahjoittajilta saaduilla varoilla. Kehitysyhteistyöhankkeisiin sidottu toiminta ei kuitenkaan ole poissuljettu mahdollisuus tulevaisuudessa.

1.2. Kummikohteet

KLK:n kummitoimintaa on Ecuadorissa, Intiassa, Kiinassa, Nepalissa, Perussa ja Tansaniassa. Kohdemaissa olevat yhteistyöjärjestöt vastaavat pääosin kummitoiminnan käytännön toteutuksesta.

Paikalliset yhteistyöjärjestöt tuntevat sikäläiset tarpeet parhaiten ja osaavat tehdä työtä paikallisen kulttuurin edellyttämällä tavalla. Yhteistyökumppaneiksi valitaan kansalaisjärjestö-

jä, joiden toimintatavat ja -tavoitteet vastaavat KLK:n tapoja ja tavoitteita. Kumppaneiden kanssa tehdään kirjallinen yhteistyösopimus.

KLK toimii kristillisen arvomaailman pohjalta, ja sitä edellyttämme myös yhteistyökumppaneiltamme. ***Koulutustuki ei kuitenkaan ole sidoksissa lasten tai heidän perheidensä uskonnolliseen taustaan tai heidän osallistumiseensa kristilliseen toimintaan.***

1.3. Kummiohjelmassa olevat lapset

Kummilapset tulevat yhteiskunnan köyhimmistä ja kriisialttiimmista ryhmistä. Osa on orpoja molemmista tai toisesta vanhemmastaan.

Toiset tulevat äärimmäisen köyhistä perheistä, joilla ei ole varaa huolehtia lapsistaan.

Jotkut lapsista pääsevät tuen avulla satunnaisesti toimivasta syrjäisestä kyläkoulusta

säännöllisesti toimivaan ja virallista opetus-suunnitelmaa noudattavaan kaupunkikouluun, jolloin koulunkäynnistä on todellista hyötyä. Pitkän koulumatkan tai erittäin heikkojen kotiolojen vuoksi monet etenkin nepalilaiset ja intialaiset lapset asuvat koululaisasuntoloissa, joista käsin koulunkäynti on mahdollista.

Osa KLK:n paikallisista yhteistyöjärjestöistä valitsee kummilapsia järjestelmällisesti toiminta-alueensa köyhimmistä kylistä tai tietyn kohderyhmän (kuten leprasairaat vanhemmat tai vammaislapset) joukosta. Myös lasten sukulaiset kyselevät joskus järjestöiltä, voisivatko nämä ottaa tietyn lapsen kannatuksensa piiriin.

Saadessaan pyynnön lapsen ottamisesta kummituen piiriin KLK:n yhteistyöjärjestön työntekijä käy lapsen taustatiedot läpi. Näin varmistetaan se, että lapsi todella tarvitsee apua. Koska resurssit ovat rajalliset, apu täytyy pyrkiä suuntaamaan eniten tarvitseville.

1.4. Kummihankkeet

Kummihankkeissa tuki ohjataan tietyn lapsiryhmän hyväksi, jolloin kummillla ei ole kannattavana omaa nimettyä kummilasta. Tällaisia

Kummilapset ovat tuen piiriin tullessaan pääsääntöisesti 3-16-vuotiaita tyttöjä ja poikia. (Joissakin maissa lapset saavat kaksi tai kolme vuotta esiopetusta ennen varsinaista alakoulua; nursery, lower kindergarten, upper kindergarten. Jotkut lapset taas ovat koulunkäynnin aloittaessaan jo 8-10-vuotiaita.)

Oppilaan tukeminen jatkuu lukion loppuun saakka (11. tai 12. lk maasta riippuen), mikäli hänen on mahdollista opiskella niin pitkälle. Jos kummi haluaa tukea kummilapsensa opiskelua vielä lukion jälkeen, sekin on mahdollista. Suuri määrä kummituen piirissä olleita nuoria on hankkinut lukion jälkeen itselleen ammatin, jotkut yliopistokoulutuksen kautta.

Kummituki on aina tarkoitettu kattamaan ensisijaisesti lapsen koulunkäynnistä aiheutuvat kulut. Tämän vuoksi yhteistyökumppanimme maksavat lasten koulu- ja asuntolamaksut suoraan kyseisiin kohteisiin.

hankkeita ovat mm. orpolasten koulutushanke, erityislasten koulutushanke ja kyläkoulujen kehittämishanke.

1.5. Apu menee perille

KLK vastaa siitä, että kummituki lähetetään yhteistyöjärjestöille. Yhteistyöjärjestöt omalta osaltaan vastaavat siitä, että niille lähetetyt varat käytetään sopimuksen- ja tarkoituksenmukaisesti.

Noin 80% kummituesta lähetetään kohdemaan. Loput käytetään kattamaan kummitoiminnasta Suomessa aiheutuvia kuluja, esimerkiksi palkka-, toimisto-, pankki-, tiedotus- ja postituskuluja

1.6. Kummina lapselle

Kummi saa:

- Kirjeen kummilapselta tai -hankkeesta noin kerran tai kahdesti vuodessa
- Kuvan kummilapsesta noin kerran vuodessa

- Mahdollisuuden pitää yhteyttä kummilapsen kirjeitse
- Mahdollisuuden tukea kummilasta ja seurata hänen kehitystään

1.7. Kannatusmaksut

Lasten kannatusmaksut vaihtelevat mm. maan, kouluasteen ja asumismuodon (koti/asuntola) mukaan. Yleisimmin se on 25-35

euroa kuukaudessa. Mikäli kannatussumma on tätä suurempi, samalle lapselle voidaan ottaa kaksi tai kolme kummiä. Hankkeissa kummi voi

valita itse kannatussumansa suuruuden.

Kummi sitoutuu maksamaan kannatusmaksun säännöllisesti. Maksun voi maksaa joko kuukausittain tai suuremmissa erissä muutaman kuukauden välein. Mikäli kummi ei jostain syystä voi jatkaa kummiutta, siitä tulee ilmoittaa välittömästi kummilapsitoimistoon, jotta lapselle voidaan etsiä uusi kummi.

Kannatusmaksuja maksaessa **on ehdottoman tärkeää käyttää KLK:lta saatua viite-numeroa.** Näin varmistuu se, että maksu

tulee kummin oman kummilapsen/ valitseman hankkeen hyväksi.

Jotta kummilapsille/ hankkeille taataan säännöllinen kannatus **kummille lähetetään tiedote, mikäli lapselle ei ole tullut riittävästi kannatusmaksuja (vajetta 100 euroa tai yli).** Useimmiten maksuvajeet johtuvat erilaisista häiriöistä pankin suoramaksuissa tai yksinkertaisesti unohduksesta maksaa maksu ajallaan. Asia on helposti korjattavissa siinä vaiheessa, kun vajetta ei ole vielä kertynyt kovin paljon.

2. YHTEYDENPITO KUMMILAPSEN KANSSA

2.1. Kirjeet ja kuvat kummilapselta

Kummilapsen kirjeet tulevat tavallisesti KLK:n kautta, koska paikallisten yhteistyöjärjestöjen on sekä helpompi että halvempi lähettää suurempi määrä kirjeitä yhdellä kertaa ja samaan osoitteeseen. KLK toimittaa kirjeet kummeille.

Lasten lähettämät kiinan- ja espanjankieliset kirjeet käännetään aina englanniksi tai suomeksi. **Englanninkieliset kirjeet suomennetaan vain pyynnöstä, joten jos kummi haluaa saada kirjeet suomennettuina, tulee siitä ilmoittaa kummilapsitoimistoon.**

KLK pyrkii siihen, että kaikki kummit saavat kummilapseltaan tervehdyksen kerran vuodessa. Pääsääntöisesti kummit saavat myös valokuvan kummilapsestaan vuoden välein (tulevat usein sähköpostilla). Aina tämä ei kuitenkaan onnistu, sillä lapsi saattaa olla poissa koulusta juuri sinä päivänä, kun kirjeitä kirjoitetaan ja valokuvia otetaan. Valokuvia ottaneen henkilön ei aina ole mahdollista tulla uudelle käynnille.

Useimmiten koulujen opettajat tai yhteistyöjärjestöjen henkilökunta auttavat lapsia kirjeiden kirjoittamisessa, mikä luonnollisesti vaikuttaa niiden muotoiluun. Kaikki kummilapset eivät osaa englantia. Osa lapsista kirjoittaa ensin kirjeensä omalla kielellään, minkä jälkeen avustava henkilö kääntää sen. Toiset saattavat kopioida valmiita mallikirjeitä.

Vaikka lapset osaisivatkin englantia, saattaa etenkin pienempien lasten olla vaikea ilmaista itseään kirjeessä. On hyvä muistaa, etteivät

suomalaisetkaan ekaluokkalaiset kirjoita sujuvasti pitkää kirjettä. Lasten kasvaessa kirjeet usein muuttuvat, ja niistä saattaa tulla henkilökohtaisempia. Varsinkin vanhempien lasten kohdalla henkilökohtaisten kirjeiden määrä riippuu paljolti kummin omasta aktiivisuudesta.

Moni kummilapsi ei ole nähnyt kummistaan edes valokuvaa, ja ventovieraalle ihmiselle saattaa olla vaikea kirjoittaa. Olemme kaikki myös erilaisia, ja toisten on vaikeampi kirjoittaa kirjeitä ja ilmaista itseään. **Jos lapsella on useampi kuin yksi kummi, lasta ei edellytetä kirjoittamaan jokaiselle erikseen. Alkuperäinen kirje lähetetään yhdelle kummeista ja muille lähetetään siitä kopio.**

Aina tieto siitä, että kummilapsi on syystä tai toisesta jäänyt pois kummituen piiristä, ei valitettavasti tule aivan heti. Tällöin kummi saattaa odottaa kummilapsensa kirjettä turhaan.

Kummilapsen ei tulisi saada kummin osoitetta tietoonsa. Näin pyritään ehkäisemään tilanteita, joissa kummilapsen nimissä tulee kirjeitä, joissa pyydetään lisää rahaa tai muita avustuksia. Vaikka kirjeet saattavat olla hyvin vakuuttavia, niistä ei kannata heti huolestua. Lapsi ei välttämättä ole kirjoittanut kirjettä itse, vaan kirjeen on ehkä kirjoittanut sukulainen tai perheenjäsen, joka yrittää rahastaa kummiä. Mikäli kummi saa ”kerjuukirjeen”, hän voi ottaa yhteyttä KLK:n toimistoon. Toimistosta otetaan yhteyttä paikallisiin hankevastaaviin ja selvitetään asia.

2.2. Kirjeet kummilapselle

Kummi voi itsekään kirjoittaa kummilapselleen, vaikka **sitä ei kummilta edellytetä**. Kirjeen voit kirjoittaa englanniksi (Aasian maat) tai espanjaksi (Etelä-Amerikka) – tai erityistapauksissa suomeksi – tarvittaessa yhteyshenkilöt kääntävät kirjeen lapsen omalle kielelle. Lapsen on tietenkin paljon mieluisampaa kirjoittaa kummille, mikäli kummi kirjoitat hänelle joskus (kerran vuodessakin on riittävästi).

Tervehdyksen ei tarvitse olla pitkä kirje; postikortti tai valokuva riittää hyvin. Monelle lapselle jo kortti tai kirje on iloinen ja tärkeä asia. Kummilapsi ilahtuu myös, jos kummi lähettää valokuvia itsestään/perheestään.

Kummilapsen kirjeiden kautta voi saada tietoa siitä, kuinka lapsi voi sekä mitä hän ajattelee ja tuntee. Pieni tervehdys maapallon toiselta puolelta laajentaa sekä kummilapsen että kummin maailmankuvaa.

On syytä ottaa huomioon se, että vaikka kummi kirjoittaisi lapselle useinkin, lapsi ei välttämättä vastaa kirjeisiin samassa tahdissa. Lapset kirjoittavat kirjeen yleensä silloin, kun niitä kirjoitetaan yhteistyöjärjestön organisoimana ja lähetetään yhteispostituk-

sessä. Meille postimerkin hinta on mitätön summa, mutta kehitysmaan köyhällä perheellä ei välttämättä ole rahaa kirjemaksuun.

Kummilapselle menevä posti lähetetään SUORAAN yhteistyöjärjestölle tai yhteyshenkilölle KUMMILAPSEN KOTIMAAHAN. Osoitteen saa kummilapsitoimistosta. **Kuoreen kirjoitetaan vain yhteyshenkilön/ järjestön nimi ja osoite.** Kuoren sisään tulee kummilapsen nimellä varustettu kirje/ kortti/ tervehdys.

Lapsen osoitetietoja ei luovuteta kummille. (Ks. 4.3. Kummijärjestöjen eettinen ohjeisto kohta 4.)

On syytä muistaa, että useimmilla yhteistyöjärjestöillä ei ole taloudellisia mahdollisuuksia palkata erikseen henkilöä hoitamaan kummilasten ja kummien välistä yhteyttä. Lapsiryhmät ovat suuria, ja kirjoitettavana on monta kirjettä. Samaan aikaan on hoidettava järjestön muutkin tehtävät. Mahdollisimman suuri osa kummituesta halutaan käyttää lasten hyväksi, ja yhden ylimääräisen henkilön palkasta koituvilla kustannuksilla voidaan auttaa useita lapsia.

2.3. Lahjat kummilapselle

Jos haluat muistaa kummilastasi lahjalla esimerkiksi syntymäpäivänä tai jouluna, **lapselle voi lähettää pienen paketin tai mieluummin vain kirjeeseen mahtuvan lahjan (koko max C4, paksuus max 3 cm, paino max 500 g).** Arvokasta lahjaa ei kannata lähettää, koska paketti voi kadota matkalla vääriin käsiin.

Postimaksut kaukomaille ovat varsin korkeat, joten painavan paketin maksu saattaa olla moninkertainen lahjan hintaan nähden. Suuri ja arvokas paketti voi myös jäädä tulliin, jolloin paikallisen järjestön edustaja voi joutua lähtemään pitkän matkan päähän lunastaakseen sen kalliiseen hintaan.

Monessa maassa esimerkiksi 15 euroa on jo suuri rahasumma. Moni tavara, jota emme itse pidä merkittävänä, saattaa lapsen kotimaassa ollakin hyvin arvokas.

Kannattaa myös ottaa huomioon, että kummi-kohteissa on paljon lapsia, joilla ei ole kummi-

tai joiden kummit eivät lähetä heille lahjoja. Mikäli yksi ja sama lapsi saa monta arvokasta lahjaa, hän joutuu muihin lapsiin nähden erityisasemaan. Tämän takia muut lapset ja jopa lasten perheet saattavat olla hänelle kateellisia ja alkaa syrjiä lasta tai koko perhettä. (Ks. 4.3. Kummijärjestöjen eettinen ohjeisto kohta 2.)

Joissakin kulttuureissa (paikallisen mittapuun mukaan) arvokkaan lahjan saaneen lapsen perhe kokee joutuvansa kiitollisuudenvelkaan, elleivät he lähetä vastalahjaa. Sellaisen lähettäminen voi kuitenkin olla heille mahdotonta.

Parhaat lahjat ovat sellaisia, joista on iloa ja hyötyä useammalle lapselle. Tällaisia ovat esimerkiksi pallot, pelit ja koulutarvikkeet. Omalle kummilapsellesi voit lähettää pienen oman lahjan, vaikkapa värikyniä, vihkoja, tarroja, hiuspinnejä yms. Paras lahja on kuitenkin se koulunkäynnin mahdollisuus, jonka lapsi kummitukesi ansiosta saa.

2.4. Kun kummilapsi päättää tai keskeyttää koulunkäynnin

Jossakin vaiheessa koittaa lopulta aika, jolloin nuori saa koulunsa päättötodistuksen ja aloittaa itsenäisen elämän. Kummituki päättyy, mutta vuosien tuen ansiosta nuori aikuinen on saanut mahdollisuuden itsenäiseen elämään. Tämä on luonnollisesti parasta palautetta, mitä kummituelleen voi saada.

Koulun keskeyttäminen on monissa maissa köyhien perheiden lasten kohdalla suuri ongelma. Syitä koulun keskeyttämiseen on monia. Lapsen työpanosta saatetaan tarvita kotona pikkusisarusten hoitamisessa, maanviljelyssä tai karjanhoidossa. Perheen toimeentulon turvaamiseksi hänet saatetaan myös lähettää töihin kodin ulkopuolelle.

Näissä tilanteissa KLL:n paikallinen yhteistyöjärjestö pyrkii aina kannustamaan vanhempia jatkamaan lapsen kouluttamista, mutta lopullinen ratkaisu on luonnollisesti lapsen van-

hempien tai muun huoltajan harkinnassa.

Teini-ikään tullut tyttö voidaan myös naittaa, vaikka koulu olisi kesken. Vain poikkeustapauksissa avioitunut tyttö voi jatkaa koulunkäyntiä. Joissakin tapauksissa lapsen koulunkäynti päättyy, koska perhe muuttaa pois alueelta ja kummituen perille toimittaminen käy mahdottomaksi.

Kummisuhteen katkeaminen tuntuu ikävältä, mutta tuki ei kuitenkaan ole mennyt hukkaan. Kummilapsi on oppinut koulussa arvokkaita tietoja ja taitoja myöhempää elämäänsä varten ja joissakin kohteissamme saanut myös päivittäin ravitsevan aterian ja terveydenhoitopalveluja. Ne ovat myös hyvä pohja, mikäli lapsi myöhemmin jatkaa koulua.

Jos kummilapsesi jostain syystä lopettaa, saat ehdotuksen uudesta kummilapsesta kummilapsitoimistosta.

3. MITEN MUUTEN VOI OSALLISTUA?

Kummi voi kertoa kummitoiminnasta omassa ympäristössään ja hankkia uusia kummeja tai kannattajia. Esittelymateriaalia saa kummilapsitoimistosta.

Kummi on myös tervetullut **kummitapaamiseen**, joka pidetään vuosittain Suomen Va-

paakirkon kesäjuhlien yhteydessä. Sinne voi kutsua myös muita asiasta kiinnostuneita.

Mikäli haluaa lahjoittaa **merkkipäivämuitamiset** hyväntekeväisyyteen, yksi hyvä vaihtoehto on ohjata ne **kummilapsitoimintaan**. Viitetiedot saa kummilapsitoimistosta.